

în acest volum diversele fațete, iar importanța sa ne duce cu gândul la Papa Ioan Paul al II-lea, care a calificat secolul XX drept „secolul martiriilor”, sau la cardinalul Lustiger, care a afirmat că „situația firească a creștinului este aceea de martir”.

Ciprian Iulian Toroczkai

Semegnish Asfaw, Alexios Chehadeh, Marian Gh. Simion (ed.), *Just peace. Orthodox Perspectives*, WCC Publications, Geneva 2012, 272 p.

Volumul de față reprezintă rezultatul a două conferințe organizate de Consiliul Ecumenic al Bisericilor (în parteneriat cu Institutul pentru Teologie și Pace (ITHF) și Institutul pentru Studiul Păcii în Creștinismul Răsăritean) pentru a dezbate tema păcii și a dreptății din perspectivă ortodoxă. Prima dintre acestea – desfășurată la București în 2009 cu binecuvântarea Prefericirii Sale Patriarhul Daniel al Bisericii Ortodoxe Române – s-a intitulat *Etica Păcii: o consultație creștin-ortodoxă*; cea de-a doua – organizată la Saydnaya, Siria, în anul 2010 sub dublul patronat al Preafericirii Sale Patriarhul Ignatius IV Hazim al Patriarhiei greco-ortodoxe a Antiohiei și întregului Orient și al Preafericirii Sale Patriarhul Ignatius Zakka Iwas al Antiohiei și întregului Orient, întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Siriene de pretutindeni – și-a propus să culeagă *Contribuții ortodoxe la o teologie a păcii juste: dezvoltarea principiilor păcii juste*.

Introducerea editorilor este urmată de declarația finală menită să rezume în șapte puncte rezultatele dezbaterilor. Sub titlul *O Contribuție Ortodoxă către o Teologie a Păcii Juste. Document final al Consultației Ortodoxe Internaționale de la Saydnaya, Siria, Octombrie 22, 2010* se rezumă învățătura ortodoxă privind pacea, viața, unitatea, dreptatea și violența, cu referire la tradiția biblică, patristică și teologică. Documentul este urmat de alocuțiunile patriarhale din partea gazdelor acestor manifestări teologice și ecumenice.

Volumul este structurat în două părți, potrivit celor două consultații ale căror lucrări sunt aduse împreună. Prima parte cuprinde studii cu caracter eminentamente istoric, ilustrând contextele în care Bisericile creștine ortodoxe au dezvoltat argumente privind justificarea războaielor (drepte) și năzuința către evitarea conflictelor și restabilirea păcii. Contribuții în acest sens au venit din partea reprezentanților Bisericilor Ortodoxe din Armenia, Bulgaria, Egipt (Biserica coptă), Grecia, India (Biserica din Malankar), România și Rusia. Prin